

Nazwa przedmiotu: Podstawy języka cerkiewno-słowiańskiego			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważna od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: muzyka cerkiewna	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: R I/ s. I-II
		Wymiar godzin: 30	
Koordynator przedmiotu		Kierownik Katedry Chóralistyki i Edukacji Artystycznej	
Prowadzący zajęcia		Realizacja przedmiotu przełożona na rok akad. 2025/2026	
Cele przedmiotu		Celem nauki przedmiotu jest poznanie genezy języka cerkiewno-słowiańskiego oraz funkcjonalne zastosowanie go w życiu liturgicznym. Wiedza ta posłuży do nabycia praktycznych umiejętności, takich jak czytanie, śpiewanie, rozumienie i tłumaczenie tekstów liturgicznych napisanych w tym języku.	
Wymagania wstępne		Zainteresowanie językiem cerkiewno-słowiańskim.	
Kategorie efektów	Nr efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	Posiada ogólną znajomość języka cerkiewno-słowiańskiego, posiada znajomość elementów tekstów modlitw i wzorców budowy formalnej struktury nabożeństw	S1_W1
	2	Zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii kształtowania się języka cerkiewno-słowiańskiego, orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym zagadnień związanych z wykonawstwem muzyki cerkiewnej, w tym z założeniami języka cerkiewno-słowiańskiego, literaturę tę potrafi analizować i interpretować we właściwy sposób nie naruszając kanonu liturgicznego.	S1_W2
	3	Ma rozeznanie w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze specjalnością: muzyka cerkiewna ze szczególnym uwzględnieniem tekstów cerkiewno-słowiańskich.	S1_W4
Umiejętności	4	Wykazuje się znajomością i umiejętnością wykonywania muzyki liturgicznej Kościoła prawosławnego w oparciu o pracę z tekstem cerkiewno-słowiańskim.	S1_U2
	5	Dysponuje biegłą umiejętnością słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego oraz tekstów liturgicznych, zapamiętywania i operowania nimi	S1_U3
	6	Nabył umiejętność przygotowania typowych wypowiedzi ustnych i pisemnych dotyczących zagadnień związanych ze studiowaną specjalnością: muzyka cerkiewna.	S1_U9
Kompetencje społeczne	7	Jest zdolny do efektywnego wykorzystania duchowości i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów podczas wypełniania obowiązków muzycznych w środowiskach kościoła prawosławnego	S1_K3
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
Semestr I			
1. Historia języka cerkiewnosłowiańskiego. Od św. św. Cyryla i Metodego do czasów współczesnych.			1
2. Początki piśmiennictwa słowiańskiego oraz tłumaczeń na język cerkiewno-słowiański.			1
3. Zapoznanie z alfabetem, liczbami i gramatyką cerkiewno-słowiańską.			2
4. Zasady poprawnego czytania i redagowania tekstów cerkiewno-słowiańskich.			2
5. Ćwiczenia w czytaniu, rozumieniu, śpiewaniu tłumaczeniu tekstów cerkiewno-słowiańskich:			3
A) Modlitwy Poranne i Wieczorne.			1

B) Psalm 50	1					
C) Psalm 90	2					
D) Godziny kanoniczne: I, III, VI, IX	2					
E) Wybrane fragmenty Chorologionu						
Semestr II						
1. Aktualność języka cerkiewno- słowiańskiego w zderzeniu ze współczesnym słownictwem.	1					
2. Ćwiczenia w czytaniu, rozumieniu, śpiewaniu tłumaczeniu tekstów cerkiewno-słowiańskich:						
A) Wybrane fragmenty Psalterza,	2					
B) Wybrane fragmenty Akatystu Zwiastowania Najświętszej Marii Panny,	1					
C) Wybrane fragmenty Akatystu ku czci Świętego Męczennika Młodzieńca Gabriela,	1					
D) Tropariony XII Wielkich Świąt.	2					
E) Kondaktiony XII Wielkich Świąt	2					
F) Modlitwy przed i po Eucharystii.	2					
G) Wybrane fragmenty Wielkiego Powieczerza	2					
H) Wybrane fragmenty Apostoła	2					
Metody kształcenia	1. Wykład problemowy. 2. Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień. 3. Praca z tekstem i dyskusja. 4. Praca indywidualna.					
Metody weryfikacji	Nr efektu uczenia się					
	1. Kolokwium	1-7				
	2. Realizacja zleconego zadania	1-3, 4, 6				
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI						
Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji			
1-3	1-18	1-4	1-2			
4-6	1-18	1,2	1			
7	1-18	1,3	1			
Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia jest: – uczęszczanie na zajęcia – kontrola obecności, – osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%), – zaliczenie wszystkich kolokwium, – realizacja wszystkich zleconych zadań.					
Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	1	1	-	-	-	-
Liczba godzin w tyg.	1	1	-	-	-	-
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	zaliczenie	-	-	-	-
Literatura podstawowa						
1. Znosko A. <i>Słownik języka cerkiewno- słowiańskiego</i> , Białystok 1996. 2. ks. S. Strach, <i>Krótką gramatyka języka cerkiewnosłowiańskiego</i> , Hajnówka 1999 3. <i>Czasosłow</i> . 4. Psalterz 5. Akatyst Zwiastowania Najświętszej Marii Panny 6. Akatyst ku czci Świętego Męczennika Młodzieńca Gabriela 7. <i>Molitwostów</i> 8. Apostoła 9. Kanonnik						
Literatura uzupełniająca						
1. T. Stempa <i>Początki piśmiennictwa słowiańskiego oraz tłumaczeń na język cerkiewno-słowiański: cerkiewno-słowiańskie tłumaczenia, historia i rozwój Elpis 14/25-26, 391-411, 2012</i> 2. Z. Dobrzyński <i>Obrządek słowiański w dawnej Polsce, cz. I, II, III, Warszawa 1989</i> 3. <i>протоиерей Григорий Дьяченко Полный церковнославянский словарь, 1993</i>						
KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA						
Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu		0		
Przygotowanie się do zajęć	10	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia		10		
Praca własna z literaturą	10	Inne		0		
Konsultacje	0					

Łączny nakład pracy w godzinach	60	Łączna liczba punktów ECTS	2
Możliwości kariery zawodowej			
Przydatność w prowadzeniu zespołów cerkiewnych			